

2021-02-26

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2020/348

Socialnämnden

Överenskommelse om kostnadsansvar för hjälpmedel och medicintekniska produkter

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta överenskommelsen om kostnadsansvar för hjälpmedel och medicintekniska produkter mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län.

Sammanfattning av ärendet

Överenskommelsen avser fördelning av kostnadsansvar mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län för förskrivningsbara hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel samt för de medicintekniska produkter som används i vården. Överenskommelsen gäller inom verksamheter där kommunen är huvudman för hälso- och sjukvård. Det vill säga inom särskilt boende och dagverksamhet för äldre, bostad med särskilt service och daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL). Överenskommelsen avser vuxna individer. Syftet med den nya överenskommelsen är att ansvaret för hjälpmedel ska vara så lika som möjligt i alla särskilda boendeformer. Syftet är också att effektivisera processen inom förskrivning och kostnadsfördelning av hjälpmedel. Detta tros leda till ökad trygghet och säkerhet i förskrivningar av hjälpmedel samt till minskade administrativa uppgifter. I överenskommelsen samlas ansvarsfördelningen inom hjälpmedelsområdet till en överenskommelse. Tre tidigare överenskommelser upphör att gälla.

Ärendet

Bakgrund

Översyn av överenskommelsen initierades av Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län 2018 eftersom ansvarsfördelningen för vissa hjälpmedel inte var fullt ändamålsenliga enligt de gällande överenskommelserna. Storsthlm's styrelse beslutade den 9 maj 2019 att rekommendera kommunerna att anta överenskommelsen. Flera kommuner antog inte förslagen överenskommelse, utan ansåg att förslaget behövde ytterligare konkretiseras och förtydligas. En ny, reviderad överenskommelse togs fram av Storsthlm i samverkan med kommunerna och Region Stockholm i mars 2020. Efter tjänstemannaremissivaren från kommunerna gjordes det ytterligare förtydliganden i ansvarsfrågan. Särskilda förtydliganden har gjorts inom området socialpsykiatri där ansvarsförhållandena skiljer sig från övriga områden eftersom Region Stockholm har det huvudsakliga kostnadsansvaret för hjälpmedel med vissa undantag. En ny

rekommendation om att anta överenskommelsen skickades till kommunerna den 12 november 2020.

Överenskommelsen avser fördelning av kostnadsansvar mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län för förskrivningsbara hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel samt medicintekniska produkter som används i vården. Överenskommelsen gäller inom verksamheter där kommunen är huvudman för hälso- och sjukvård. Överenskommelsen avser vuxna individer.

Överenskommelsen omfattar även en ny form för samverkan mellan parterna. Samverkansorganisationen syftar till att fortlöpande följa utvecklingen inom området utifrån parternas behov och att ta initiativ till förändringar av ansvarsfördelningen. Syftet med samverkansorganisationen är även att göra rutinbeskrivningar, riktlinjer och guidelines när det är påkallat. I en samverkansorganisation kommer representanter från kommunerna och Region Stockholm att delta. Antagande av överenskommelse innebär fullmakt för företrädarna i samverkansorganisationen att besluta om justeringar av kostnadsansvaret för hjälpmedel när det sker kostnadsneutralt och i konsensus med båda parterna.

Syfte

Syftet med den nya överenskommelsen är att ansvaret för hjälpmedel ska vara så lika som möjligt i alla särskilda boendeformer. Syftet är också att effektivisera processen inom förskrivning och kostnadsfördelning av hjälpmedel. Detta tros leda till ökad trygghet och säkerhet i förskrivningar av hjälpmedel samt till minskade administrativa uppgifter.

Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län har ett delat ansvar för hjälpmedel. Överenskommelsen grundar sig i lagar och tidigare överenskommelser mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län. Målet med den nya överenskommelsen är att samla reglerna om ansvarsfördelning till en överenskommelse i syfte att underlätta processen. Denna överenskommelse ersätter följande tidigare gällande överenskommelser rörande fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel:

- *Sammanhållen överenskommelse om vård och omsorg för äldre avseende följande delar:*
  - Kostnadsfördelning för medicintekniska produkter i särskilt boende för äldre.
  - Kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län.
- *Kostnadsansvar för hjälpmedel i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS.*
- *Förtydligande av kostnadsansvar avseende överenskommelse om tekniska hjälpmedel.*
- *Ansvarsfördelning för hjälpmedel i särskilda boendeformer.*

Gränsdragning

Grundprincipen är att respektive part ansvarar för de förskrivna hjälpmedel som är förenade med den vård som kommunen eller Regionen ansvarar för. Vissa undantag har

gjorts. Överenskommelsen gäller inte inom nedan beskrivna områden där Region Stockholm har kostnadsansvar:

- Hjälpmiddel till barn och unga under 18 år.
- Personligt förskrivna hjälpmedel inom områdena hörsel- och synhjälpmedel, ortopedtekniska samt kosmetiska hjälpmedel för alla åldrar.
- Testmaterial vid självtest av diabetes.
- Hjälpmiddel som är specialanpassade för den enskilda individen.
- Kostnad för produkter som ingår i läkemedelsförmånen och som förskrivs med hjälpmedelskort via apotek.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna förändringen har beräknats innebära en kostnadsökning totalt för samtliga kommuner i Stockholms län på maximalt 600tkr, vilket bedöms att ligga inom vad som kan definieras som kostnadsneutralt.

Konsekvenser för barn

Förslagen överenskommelse medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Rekommendation, överenskommelse om kostnadsansvar hjälpmedel och medicintekniska produkter

Bilaga 2. Överenskommelse inklusive 4 bilagor

Bilaga 3. Gällande överenskommelse om vård och omsorg med konsekvensändringar

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Elisa Reinikainen
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Äldreenheten